

เอกสารผลงาน

เรื่อง

การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดย

นางคัมภีระ สิงห์ปรีชา

ตำแหน่ง นักวิชาการแรงงาน 6ว

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน 7ว

สำนักงานแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1 (2.05.6
82620
2546

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

08207

การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

คำนำ

การเปลี่ยนแปลงนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำในช่วงปี 2540 - 2542 ส่งผลให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนไตรภาคีส่วนภูมิภาคเพื่อทำหน้าที่เสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

สำหรับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะกรรมการค่าจ้างได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดตั้งแต่วันที่ 2543 จนถึงปัจจุบัน รวม 2 ชุด ในการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ที่ผ่านมาแม้ว่าจะประสบความสำเร็จได้ตามนโยบายแต่ก็เป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น ในความเป็นจริงยังมีปัญหาในทางปฏิบัติอีกหลายประการ

ผู้ศึกษาในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้ช่วยอนุกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวและปรารถนาที่จะให้การดำเนินงานของคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ จึงได้ทำการศึกษาถึงสภาพปัญหาอุปสรรค รวมทั้งนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด

ผู้ศึกษามุ่งเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาวិเคราะห์ประสิทธิภาพการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในการนำผลการศึกษาไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมเกิดความเป็นธรรมทั้งฝ่ายนายจ้างฝ่ายลูกจ้างและประโยชน์สุขของสังคมโดยรวมต่อไป

คัมภีระ สิงห์ปรีชา

ตุลาคม 2546

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและสภาพปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตลอดจนเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีของการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและข้อมูลการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดพระนครศรีอยุธยามาเป็นกรณีศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาประสบผลสำเร็จตามนโยบายการกระจายอำนาจการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านคุณสมบัติ ความรู้ ประสบการณ์ของคณะอนุกรรมการในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องใช้ในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งคณะอนุกรรมการบางส่วนยังขาดความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการปฏิบัติหน้าที่เข้าร่วมประชุมในองค์คณะอย่างพร้อมเพียงสม่ำเสมอ รวมทั้งความพร้อมเพียงของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทำให้มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด ผู้ศึกษาจึงได้ขอเสนอแนะว่าควรให้มีการส่งเสริมและพัฒนาความรู้และประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยเฉพาะคณะอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ และยังมีได้มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะตัวแทนไตรภาคีระดับจังหวัด ควรจัดให้มีหลักสูตรอบรมและปฏิบัติการหรือโครงการสัมมนาทางวิชาการอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง เพื่อทบทวนแนวทางปฏิบัติงาน การติดตามสถานการณ์ ข้อมูล และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ขอเสนอแนะที่สำคัญอีกประการหนึ่งได้แก่ การจัดตั้งเครือข่ายบริการข้อมูลเศรษฐกิจ สังคม แรงงาน และค่าจ้าง ระหว่างจังหวัดและจังหวัดกับส่วนกลาง ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด การอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ระเบียบที่คณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดจะต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่แล้ว ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญต่อหลักการทางจิตวิทยาในการส่งเสริมสัมพันธภาพ ความเข้าใจอันดี การประสานประโยชน์ในฐานะผู้แทนสังคมบนหลักการมีส่วนร่วมแก่คณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดทุกฝ่ายด้วย

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
บทคัดย่อ		
บทที่ 1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	ความเป็นมาของการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	3
	การกระจายอำนาจการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	5
	วัตถุประสงค์	8
	ขอบเขตและวิธีการศึกษา	8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
	นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	9
บทที่ 2	แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	12
	แนวคิดเกี่ยวกับค่าจ้างขั้นต่ำ	22
	หลักเกณฑ์การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ	26
บทที่ 3	คณะกรรมการค่าจ้าง	28
	คณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	30
	องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	31
	อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	32
	การพิจารณาเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	32
	หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	33
	ปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ประกอบในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	33
บทที่ 4	การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	39
	การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	
	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	39
	การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	
	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	43

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 4	ประสิทธิภาพและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของ คณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	62
บทที่ 5	สรุปและข้อเสนอแนะ	66
	สรุป	66
	ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม		
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก	พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541	
ภาคผนวก ข	ระเบียบคณะกรรมการค่าจ้างกลาง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง ในคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด พ.ศ. 2541	
ภาคผนวก ค	ระเบียบคณะกรรมการค่าจ้างกลางว่าด้วยองค์ประชุม และวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จังหวัด พ.ศ. 2542	
ภาคผนวก ง	คำสั่งคณะกรรมการค่าจ้างกลาง ที่ 019/2542 แต่งตั้งคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	
ภาคผนวก จ	คำสั่งคณะกรรมการค่าจ้าง ที่ 36/2543 แต่งตั้งคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	
ภาคผนวก ฉ	คำสั่งคณะกรรมการค่าจ้าง ที่ 61/2545 แต่งตั้งคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	
ภาคผนวก ช	คำสั่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ 1684/2545 แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการอัตรา ค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
ภาคผนวก ซ	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำและการบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2517 – 1 มกราคม 2546 ในส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	